

Як росіяни вирішили, що походять з Києва, та що з цим робити українцям — гарвардський історик Сергій Плохій

(Читайте на 4-й стор.)

ГЕНШТАБ ЗСУ ЗАРАЗ НЕ ФІКСУЄ ПІДГОТОВКУ РОСІЄЮ ДО ВІДКРИТОЇ ВІЙНИ З УКРАЇНОЮ, — ХОМЧАК

Про це заявив головнокомандувач Збройних сил України генерал-полковник Руслан Хомчак у інтерв'ю виданню «Гордон».

«Загроза відкритого нападу нікуди не поділася, починаючи із 2014 року. Чи є безпосередньо загроза, що завтра вранці ми прокинемося — і там буде війна? Сьогодні Генеральний штаб оцінює ситуацію так, що завтра її не буде. Тому що для цього мають бути відповідні чинники, відповідні дії мають відбуватися з боку Російської Федерації, із боку Російської Федерації на території, тимчасово не підконтрольній нашій владі... Ми сьогодні не бачимо тих чинників, які мають бути. Але, звісно, загроза є», — сказав Хомчак.

Він зазначив, що ескаляція на Донбасі відбувається періодично.

«Переважно ескаляція на лінії зіткнення пов'язана з тим, що відбувається поза лінією зіткнення: це засідання ТКГ, засідання «Нормандської четвірки», інші процеси, які відбуваються, політичні та дипломатичні. І Росія руками тих підрозділів, які розташовані на лінії зіткнення на не підконтрольній території, маніпулює цими процесами... Там є залежність одне від одного. Це не так: вона стріляє — отже, завтра піде в наступ», — сказав Хомчак.

Сайт «Рубрика»,
29 березня 2021 року

Більше половини українців - за «жорсткий карантин»

Підтримка ідеї введення жорсткого локдауну в Україні дещо зросла. Більшість українців виступають за введення «жорсткого карантину», якщо коронавірус буде і далі поширюватися в країні. Про це свідчить опитування групи «Рейтинг» від 23-24 березня.

61% опитаних підтримали ідею «жорсткого карантину» у випадку зростання рівня захворюваності на ковід. 37% виступили проти. Що саме маєтись на увазі під «жорстким карантинном», автори дослідження не уточнюють.

Підтримка жорстких обмежень дещо зросла за останні тижні: на початку березня «жорсткий карантин» підтримували 56% українців, проти нього були 41%. А у листопаді за відновлення такого ж карантину, який був навесні 2020 року, висловлювалося 36% опитаних, проти - 61%. Водночас 68% українців вважають, що «жорсткий карантин» треба вводити лише в тих регіонах, де ситуація з хворобою є небезпечною. А 26% опитаних виступають за локдаун по всій Україні.

Секретар РНБО Олексій Данилов розповів у інтерв'ю BBC News Україна, що всеукраїнський локдаун справді можливий. «Якщо розвиток подій буде йти не по оптимістичному сценарію, то я не виключаю, що може бути закрита вся країна», — попередив він.

Опитування групи «Рейтинг» відбулося 23-24 березня по всій Україні (крім анексованого Криму та непідконтрольних районів Донеччини і Луганщини). Опитали 2,5 тис. людей віком від 18 років. Статистична похибка результатів - не більше 2%.

ДОВІРА ДО ВАКЦИН

Опитування «Рейтингу», оприлюднене напередодні, свідчить про те, що зробити щеплення індійською вакциною Covishield (Astra Zeneca), яку використовують в українській кампанії вакцинації, готові лише 27% українців. Тоді як 67% не хочуть робити щеплення цим препаратом. Загалом же безкоштовно вакцинуватися готові 47% опитаних, а 38% кажуть, що навіть заплатили б за щеплення. При цьому 49% респондентів не готові погодитися навіть на безкоштовну вакцинацію.

Опитані українці більше довіряють вакцинам, виготовленим у Великій Британії, США та країнах ЄС (близько половини). Але близько 20% не довіряють і таким препаратам.

BBC News, Україна, 29 березня 2021 року

Автор фото, ratinggroup.ua

АДРЕСА: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-56534971>

ДЯКУЄМО!

У дуже складні часи як для всієї України під час російсько-української війни на восьмому році від її початку, так і для українського громадянського суспільства (яке протидіє своїми засобами інформаційній агресії) будь-яка допомога — неоціненна і вкрай важлива. Тому громадська організація «Криворізьке міське правозахисне товариство» висловлює свою подяку патріотично налаштованим представникам української діаспори США пану Василю СТАНУ і пану Олексію КОНОВАЛУ за пожертви на підтримку української справи на Криворіжжі.

Ми вдячні їм за цю жертвовну роботу через Фондацію імені Івана Багряного. Адже тепер у колектива редакції газети ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство» «Промінь Просвіти Є» відкрилась можливість не турбуватися про те, звідки брати ресурси для організації випусків газети.

СИТУАЦІЯ З КОРОНАВІРУСОМ БУДЕ ЗАГОСТРЮВАТИСЯ МІНІМУМ ДО 15 КВІТНЯ, -

Загострення ситуації з коронавірусом в Україні буде щонайменше до 15 квітня.

Про це в ефірі «Україна 24» заявив міністр охорони здоров'я Максим Степанов, передає [Цензор.NET](#).

За словами глави МОЗ, якщо 50-70% країни перебуватиме в «червоній» зоні карантину, то уряд буде розглядати питання загальнонаціонального жорсткого карантину.

«Дійсно, у нас напружена ситуація. Ми прогнозуємо зростання кількості хворих ще протягом двох тижнів, як мінімум. До 15 квітня ми точно розуміємо, що у нас буде загострення ситуації», — підкреслив Степанов.

Міністр додав, що якщо умови адаптивного карантину виконуються, то це дозволяє стабілізувати ситуацію в регіоні.

Сайт газети «День»,
29 березня 2021 року

ЛИТВА ВИСТУПАЄ ПРОТИ ВИЗНАННЯ РОСІЙСЬКОЇ ВАКЦИНИ У «ПАСПОРТАХ ВАКЦИНАЦІЇ» ЄС

Литва виступає категорично проти включення ліцензованих регулятором ЄС в області лікарських засобів вакцин, таких як російський «Спутник V», в пропонований Єврокомісією сертифікат про вакцинацію.

Про це заявив в.о. посла Литви в ЄС Сімонас Шатунас, передає [Українформ](#) з посиланням Politico.

«Литва твердо переконана, що лише дозволені Європейським агентством з лікарських засобів вакцини повинні бути частиною цифрового «зеленого» сертифікату», — сказав він.

Шатунас зазначив, що замість того, щоб покладатися на незатверджені препарати від COVID-19, такі як Sputnik V, Європі слід зосередитися на нарощуванні виробництва своїх вакцин, в які вона інвестувала. Наприклад, німецькі фармацевтичні компанії BioNTech і CureVac отримали державні гроші ЄС.

«Визнання тільки вакцин, дозволених ЕМА, — це спосіб підкреслити довіру до інститутів ЄС, таких як регулятор з лікарських засобів і агентство ЄС з моніторингу захворювань», — додав посол.

За його словами, це буде сигналізувати про підтримку європейської фармацевтичної промисловості.

Сайт газети «День»,
29 березня 2021 року

КОМЕНТАРІ, ЩО ПРОЛИВАЮТЬ СВІТЛО

Дзвінок з Вашингтона і санкції: що відбувається в українсько-американських відносинах

Санкції проти українських політиків, вимоги судової реформи – тепер усе це не лише заклик на мітингах під Офісом Президента, а й теми українсько-американських взаємин. З приходом Джо Байдена питання «що треба зробити, аби зміцнити дружбу зі США» набуло щоголоснішого озвучання.

Чому саме олігарха Ігоря Коломойського покарали санкціями, до чого тут може бути телефонна розмова президентів України та Америки і яких дій у Вашингтоні чекають від Києва – у нашому матеріалі.

В Україні чекали дзвінок від Байдена, а отримали санкції

«Я оголошую публічне внесення [до санкційного списку] олігарха і колишнього українського посадовця Ігоря Коломойського за його залученість до суттєвої корупції», – нова серія в українсько-американських взаєминах почався з такої заяви голови Держдепу США Ентоні Блінкена 5 березня.

Отож, Ігор Коломойський опинився під санкціями, але згодом стало помітно: удар видався не таким і масштабним. Із заяви Блінкена випливає, що бізнесмена, його дружину та дітей покарали візовою заборону на в'їзд до Сполучених Штатів Америки. Причому подорожувати до Штатів бізнесмен і так не став би: ФБР підозрює його у відмиванні «приватніських» коштів, тож може і арештувати.

Тим часом, у арсеналі американців є значно серйозніший «калібр» покарання. Наприклад, США здатні внести у «чорний список» весь бізнес Коломойського: тоді група «Приват» не могла би мати справ із західними банками чи компаніями: наприклад, експортувати до Європи феросплави, залізну руду чи добрива (схожі санкції загрожували компанії, дочиним до «Північного потоку-2»). Для Ігоря Коломойського настала б бізнес-катастрофа.

Привід для покарання теж загадковий. Офіційно: причиною санкцій є певні дії бізнесмена за 2014-2015 роки, коли той очолював ще Дніпропетровську ОДА. Однак у 2015 році сам же Джо Байден вів постійні перемовини з Україною, тоді він не вимагав карати губернатора і олігарха. Але ці санкції не перші, раніше під таке потрапляли нардепи Андрій Деркач та Олександр Дубінський.

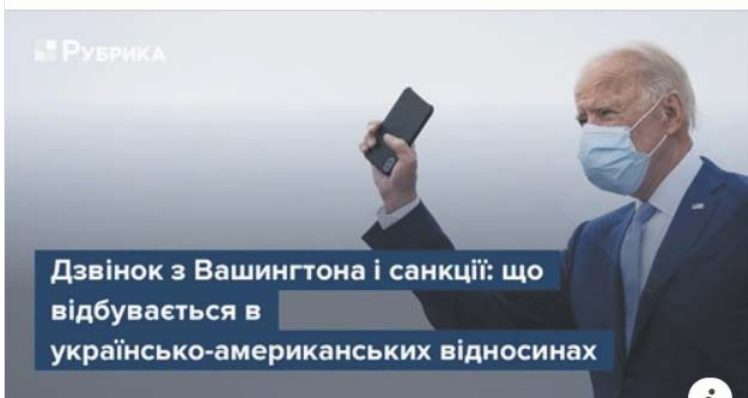
І для нашої влади ці санкції можуть бути особливими з двох причин Володимир Зеленський санкції так і не прокоментував, а от Офіс Президента на словах підтримує американців, мовляв «Україна вдячна кожному партнеру за підтримку на цьому шляху [деолігархізації]». Може і не лише на словах, бо після цього генпрокурорка Ірина Венедиктова врешті підписала підозри ще трьом експосадовцям «Приватбанку» часів Коломойського. А от сам олігарх ніяк не коментував такі дії.

Можливо, новина мала б менший резонанс, однак наклалася на іншу дивну історію: за два місяці у Білому Домі президент Джо Байден ні разу не зателефонував Володимир Зеленському (хоча вже говорив з лідерами 30 держав).

Підсанційний Ігор Коломойський опинився у несподіваній компанії іранських військових та китайських посадовців, яких також покарав Держдеп. Український олігарх, на відміну від них, вою-

Микола Коробко
22 год ·

Оскільки самі не здатні перейти Рубікон, доведеться переходити під ручку союзників.

Дзвінок з Вашингтона і санкції: що відбувається в українсько-американських відносинах

RUBRYKA.COM

Дзвінок з Вашингтона і санкції: що відбувається в українсько-американських відносинах | Рубрика

ПРО РІВЕНЬ «САМОСТІЙНОСТІ»

Народний депутат України першого скликання, голова громадської організації «Криворізьке міське правозахисне товариство» Микола КОРОБКОВ прокоментував матеріал «Дзвінок з Вашингтона і санкції: що відбувається в українсько-американських відносинах» (з виставленням коментаря на своєму профілі в інтернет-мережі Facebook, дивіться на світліні) так: «Оскільки самі не здатні перейти Рубікон, доведеться переходити під ручку союзників».

вати зі США точно не збирається. Однак на думку цілого ряду політиків та експертів, він став чи не головним ворогом української євроінтеграції (і якраз це може не влаштувати США).

«Це все якось так пов'язується, що Коломойський робить ще один крок до руйнації співпраці з МВФ. Власне, йому потрібно відкріпити Україну від західного світу», – звинувачує олігарха інвестиційний банкір Сергій Фурса. За цією теорією, еквласник «Приватбанку» свідомо штовхає того ж в.о. міністра енергетики Юрія Вітренка згортати реформи на ринку газу, а пов'язаних з Коломойським депутатів – тиснути на Національне антикорупційне бюро.

Навіщо це? Прихильники згаданої версії пояснюють: мовляв, якщо спровокувати розрив України з Заходом, то Міжнародний валютний фонд, Євросоюз та інші організації врешті образяться і перестануть давати нам гроші (вимагаючи у обмін реформ). А тоді, вже без тиску Заходу, Коломойський спокійно домовиться з Зеленським: наприклад, змусить НАБУ закрити справи проти функціонерів «Привату», а то й поверне собі націоналізований банк.

Словом, «особисті та бізнесові інтереси однієї персони не мають переважати над інтересами та майбуттям 42 мільйонів українців», – це цитата депутатки Європарламенту Віоли фон Крамон-Таубадель, яку підтримує ціла група европарламентарів. Тому неважко припустити, що теорія «Коломойський – загроза для українських реформ, з якою має боротися Зеленський» підтримують і у Державному департаменті (і санкції отримав саме він, а не інші олігархи). Тож американці запровадили санкції, аби цьому завадити.

Звідси напрашується мотив: чому б американцям не запровадити показові санкції? Навіть не з метою знищити бізнес Коломойського, а як «чорну мітку», змусивши Банкову відвернутися від колишнього союзника. Як-не-як, у Зе-команді мають добре розу-

міти, що якщо заступатися за підсанкційного олігарха, то недовго і зі США посваритися (а нам все ще потрібна політична і військова підтримка у боротьбі з РФ). На думку експрем'єра Олексія Гончарука, послання «бойкотуйте Коломойського» адресоване і його друзям та бізнес-партнерам. Заодно США прямо натякнули Володимир Зеленському, що стежать за подіями в Україні, і якщо президент хоче бути другом Америки, то має боротися з олігархами та корупційною системою. «Це заклики від США діяти. Зеленський має всі необхідні інструменти, аби побороти олігархат, якщо він дійсно цього хоче», – коментує Олександр Данилюк, ексоначальник РНБО України.

Однак можливий інший сценарій: США борються за демократію, України це теж стосується (і пояснює, чому не дзвонить Байден).

Там, де одні експерти бачать політичну спецоперацію, інші ладні говорити про «високу політику». За оцінкою Альони Гетьманчук, директори центру «Нова Європа», зараз адміністрація Байдена вибудовує нову «ідеологічну платформу», коли США боротимуться за «відновлення демократії в усьому світі». Вочевидь, такий проєкт має укріпити позиції Штатів на міжнародній арені, згуртувати союзників – і заодно дасть привід критикувати Росію та Китай, де правлять авторитарні режими. Наприклад, американський керманіш хоче провестися всесвітній саміт демократичних країн. Здавалось би, у Києві з цим гаразд, диктатури точно немає, однак у нашому випадку для американців злом №1 є корупція, за яку і карали Коломойського. «США дають чітко зрозуміти: ключовим і верховним мірилом для всіх українських політиків та держслужбовців стає їхня спроможність сприяти демократичним процесам та інституціям (зокрема і антикорупційним), а не піддаватися їм», – пише Альона Гетьманчук, додаючи, що з погляду американців «порушників» не виправдають ні заслуги у боротьбі

з Росією, ні публічні зізнання в любові до ЄС і НАТО.

До речі, якраз це може пояснювати, «чому Джо Байден поки не дзвонить Зеленському». Оскільки американський президент оголосив битву за демократію, було б логічно телефонувати Зеленському лише після того, як український лідер зробить якісь яскраві демократично-антикорупційні кроки. Так Білий Дім покаже всім, що слід робити, аби стати друзями США. «До Зеленського треба виявляти сувору любов», – коментує джерело, наближене до Білого Дому. Найцікавіше, що для України це якраз-таки гарна новина. Якщо Сполучені Штати настільки пильно відслідковують політичні новини у нашій країні, то для американців ми дійсно є потенційним союзником, а не просто барикадою на шляху Росії (для такої ролі демократія не надто потрібна).

Отож, у команди Байдена є «базовий пакет». Незалежно від темпу реформ від Зе-команди, США будуть підтримувати Україну як і в попередні роки: засуджуватимуть російську окупацію Криму та Донбасу, зберігатимуть санкції, допомагатимуть нам на дипломатичних майданчиках і зброєю. Цими темами Вашингтон Україну не шантажує. Наче на дока з цього, 18 березня група конгресменів від обох партій зареєструвала законопроект про військову і політичну підтримку України. Тим часом очільник МЗС України Дмитро Кулеба вжеспілкувався з Ентоні Блінкеном, а міністр оборони Андрій Таран говорив телефоном з очільником Пентагону Ллойдом Остіном.

А от якщо хочемо «преміум-варіант» дружби з Америкою – наприклад, щоб ми стали для США союзником на зразок Ізраїлю, до України захотіли серйозні інвестори зі Штатів, а Байден любивав у НАТО вступ України прямо зараз – тут нашій владі потрібно серйозно змінити країну. Докази? 13 березня впливова газета Washington Post опублікувала колонку з закликом до Зеленського дружити з Байденом і поборювати олігархів. На цю тему того ж дня писало видання Politico, і все це схоже на натяк із Вашингтона.

«...Він [Зеленський] має безумовно порвати з паном Коломойським і підтримати кримінальні звинувачення протинього», – прямим текстом пишуть автори статті. Однак цей реформаторський план стане справжнім політичним викликом для українського президента. Адже зараз, за даними журналістів-розслідувачів, Зе-команда встановила мирно-ділові стосунки і з групою олігарха Ріната Ахметова, і з оточенням Дмитра Фірташа, а Ігор Коломойський досі може впливати на частину «Слуги народу». Курс на деолігархізацію означитиме конфлікт із усіма фінансово-політичними групами і підконтрольними їм медіа. Тож питання, чи готовий до цього Володимир Зеленський.

(У скороченому вигляді. Повністю читайте ЗА ПОСИЛАННЯМ: <https://rubryka.com/article/dzvinok-z-vashyngtona-i-sanktsiyi-shho-vidbuvaetsya-v-ukrayinsko-amerykanskyh-vidnosy-nah/?fbclid=IwAR2fLDPQn4GoLomZlwcIpQVK1-vJyysB3prj1v93EYoDl-zocR2qpwgrqV6k>)

Фото Reuters

Підготував Сергій ЗІНЧЕНКО

46 країн виступили за територіальну цілісність України в сьому річницю резолюції Генасамблеї ООН

46 країн світ виступили зі спільною заявою з нагоди сьомої річниці ухвалення Генеральною асамблеєю ООН резолюції 68/262 «Територіальна цілісність України». Текст спільної заяви оприлюднив сайт МЗС України. У заяві міститься заклик до Росії припинити тимчасову окупацію Криму та підтримана ініціатива України щодо створення Кримської платформи.

«У черговий раз ми закликаємо Російську Федерацію негайно припинити окупацію нею Автономної Республіки Крим та міста Севастополь і повністю виконати відповідні резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо ситуації в Криму. Ми вітаємо в принциповому плані ініціативу України щодо створення Міжнародної кримської платформи для консолідації зусиль світової спільноти щодо Криму», – наголошується в заяві. Також у документі вказано, що дії Росії в Криму суперечать міжнародному праву. «Намаганню Росії узаконити спробу анексії Криму не є і не будуть визнані», – ідеться в тексті. Крім того, в заяві засуджуються дії Росії в окремих районах Донецької і Луганської областей.

Окремо підкреслено, що Росія є стороною конфлікту на сході України, а не посередником. Із заявою виступили: Австралія, Австрія, Албанія, Бельгія, Греція, Грузія, Данія, Естонія Ірландія, Ісландія, Іспанія, Італія, Канада, Ліхтенштейн, Монако, Нідерланди, Коста-Ріка, Латвія, Литва, Люксембург, Нова Зеландія, Норвегія, Португалія, Болгарія, Кіпр, Мальта, Маршаллові Острови, Молдова, Північна Македонія, Польща, Словенія, Хорватія, Румунія, Словаччина, Велика Британія, США, Туреччина, Україна, Мікронезія, Фінляндія, Франція, ФРН, Чехія, Чорногорія, Швеція, Японія.

27 березня, сайт радіо «Свобода»

«Починаючи з України» - Блінкен та Боррель розповіли про готовність протидіяти російській конфронтації в країнах Східного партнерства ЄС

США та ЄС домовилися про координацію дій, щоб протидіяти конфронтаційній поведінці Росії та заохотити її відмовитися від неї. Про це у ході спільного з державним секретарем США Ентоні Блінкеном виступу перед пресою заявив верховний представник ЄС у закордонних справах Жозеп Боррель. Зміст виступів посадовців оприлюднено на сайті Державного департаменту США. «Щодо Росії, ми погодилися координувати наші зусилля, спрямовані на те, щоб протидіяти конфронтаційній поведінці Росії та заохотити її відмовитися від цього шляху. Ми надалі готові взаємо діяти із Росією з питань, що становлять спільний інтерес. Ми будемо продовжувати працювати із країнами Східного партнерства ЄС. Ми віддані підтримці демократичних прагнень, суверенітету та територіальної цілісності цих країн, починаючи з України. ЄС та США є рушіями підтримки реформ, які необхідні для економічного процвітання регіону», – відзначив Боррель. Зі свого боку, державний секретар США Блінкен відзначив, що обговорив із Боррелем «спільне занепокоєння з приводу агресії Росії, особливо щодо її сусідів». «Ми співпрацюємо з багатьох цих питань та багатьох інших, які стосуються нашої національної безпеки та порядку денного у царині закордонної політики», – відзначив Блінкен.

Як повідомляє Російська служба «Голосу Америки» у четвер Блінкен, спілкуючись із лідерами ЄС у форматі відеоконференції, також наголосив на опозиції США до російського газопроводу «Північний потік-2».

Сайт «Голос Америки», 25 березня 2021 року

«Це просто агонія»: Сенченко відреагував на намір влади Криму судитися з ним через воду

Голова всеукраїнського громадського руху «Сила права», експедит Верховної Ради України **Андрій Сенченко** назвав «агонією» заяву підконтрольної Росії влади Криму про намір подати судовий позов проти нього, в тому числі в міжнародний суд, через перекриття Північно-Кримського каналу.

Про це він сказав у коментарі **Крим.Реаліті**.

«Що стосується потуг окупантів подавати в суд – ну це просто агонія. Справа в тому, що проблема води не може бути вирішена Кремлем. Їм потрібно просто перестати фінансувати російську армію і всі гроші направити на проблему водопостачання Криму. Вони цього ніколи не зроблять, саме тому вони намагаються піти різними шляхами – тиснути на українську владу, на українське суспільство, звертатися в суди, в ООН. Але у них немає на це права», – вважає Сенченко.

Він підкреслив, що ці питання «регулюються Женевською конвенцією 1949 року, що чітко визначає обов'язки держави-окупанта, і в ці обов'язки входить забезпечення життєдіяльності окупованої території».

«Тут нема що обговорювати. Вони можуть просто захлинутися своєю злобою, але воду вони не отримають», – заявив Сенченко.

Він підкреслив, що досі «абсолютно впевнений», що перекриття Північно-Кримського каналу було «правильним кроком».

«Досі, ось вже восьмий рік йде війна, це були найефективніші заходи гібридного впливу на державу-агресора. Нашою метою і тоді, і зараз було неускладнити життя кримчанам. У Криму для жителів АРК достатньо власних водних ресурсів. Недостатньо для промисловості і сільського господарства. Але ми і не збираємося дозволяти окупантам заробляти на українському Криму», – додав Сенченко.

Нагадаємо, 28 березня перший заступник голови підконтрольного Кремлю парламенту Криму **Юхим Фікс** заявив, що позовні вимоги щодо «водної блокади» півострова будуть висунуті трьома громадянам України, які, як вважає російська влада Криму, ухвалювали рішення про перекриття Північно-Кримського каналу – це Андрій Сенченко, який на той момент був т.в.о. заступника голови адміністрації президента України, голова Меджлісу кримськотатарського народу **Рефат Чубаров** і депутат Верховної Ради України, лідер кримськотатарського народу **Мустафа Джемільєв**.

Раніше повідомлялося, що підконтрольна Кремлю

влада Криму готується подати проти України позов «через шкоду, заподіяну півострову водною блокадою» після перекриття Північно-Кримського каналу. Як заявляв голова підконтрольного Росії парламенту Криму **Володимир Константинов**, перш ніж звертатися до міжнародних інстанцій, підуть позови в російські суди. На це відреагував Рефат Чубаров.

Юхим Фікс заявляв, що сума позову до України за перекриття Північно-Кримського каналу і «водну блокаду» півострова складатиме до 10-20 трлн рублів. Константинов повідомив, що водний позов проти України планується направити в суд до кінця першого півріччя і назвав суму збитку в 1 трлн рублів. У Мінреінтеграції України назвали «смішною» загрозу влади Криму судитися за воду.

Сайт радіо «Свобода», 29 березня 2021 року

ТОЧКА ЗОРУ

«Перемир'я» Путіна – це інструмент для шантажу – Віталій Портников

Президент України Володимир Зеленський має намір поговорити з усіма лідерами країн «нормандської четвірки» щодо порушення перемир'я на Донбасі і загибелі чотирьох українських військовослужбовців. У зону конфлікту вже вирушив начальник Генерального штабу Сергій Корнійчук. Глава української делегації в Тристоронній контактній групі Леонід Кравчук називає трагедію зривом Мінських угод. Чи може Володимир Зеленський домогтися відновлення перемир'я? Очевидно, такі шанси у пре-

зидента України є – навіть якщо він і не зателефонує керівникам країн «нормандської четвірки». Втім, зміст цих переговорів теж легко передбачити. Ангела Меркель і Емманюель Макрон, швидше за все, підтримають українського президента, а Володимир Путін покладе відповідальність за зрив перемир'я на українську сторону. Але це не означає, що обстріли українських позицій обов'язково продовжаться. Вони можуть припинитися. Тимчасово. А от визначити цей час, переконаний, буде президент Росії.

ІНСТРУМЕНТ ПУТІНА ДЛЯ ШАНТАЖУ

А наше перемир'я – коли миротворців немає, а позиції українських військ і корпусів, які контролює Росія, розташовані у безпосередній близькості – це «перемир'я Путіна». Якщо президент Росії бажає – він може віддати наказ про припинення ескалації. Якщо вважатиме за доцільне – обстріли миттєво відновлюються. І ми не дізнаємося, чому було ухвалено рішення стріляти – у відповідь, наприклад, на обшуки у Віктора Медведчука або просто за якимось планом дестабілізації України. Однак, власне, важливою є не причина. Важливим є розуміння, що перемир'я – це зовсім не мир. А «перемир'я Путіна» – це не тільки не мир, але ще й ефективний інструмент для шантажування української влади і впливу на настрої в суспільстві.

Віталій ПОРТНИКОВ, журналіст і політичний коментатор, оглядач радіо «Свобода» і «Крим.Реаліті». Співпрацює з Радіо Свобода з 1991 року. Народився в 1967 році в Києві. Закінчив факультет журналістики МДУ.

ПЕРЕМИР'Я МОЖУТЬ ЗНАЧНО ВІДРІЗНИТИСЯ ОДНЕ ВІД ОДНОГО

Уже коли досягалися домовленості про перемир'я, доводилося пояснювати, що самі такі перемир'я можуть значно відрізнитися одне від одного. Бувають ситуації, коли між конфліктуючими сторонами знаходяться війська миротворців. Навіть і в цьому випадку новий конфлікт не виключений, ми знаємо це з досвіду Близького Сходу або колишньої Югославії. Але все ж таки почати бойові дії або обстріли тоді, коли між тобою і противником інший військовий контингент, є дуже непростим рішенням. У всякому разі, ти повинен спочатку домогтися відводу цього контингенту або нести відповідальність за можливі жертви серед миротворців. Однак, як ми знаємо, Росія всіляко противиться будь-яким ініціативам про введення миротворців у зону конфлікту – і не дарма. Бувають ситуації, коли миротворців немає, але ворогуючі сторони розведені на настільки значну відстань, що для нового зіткнення потрібна передислокація сил. І тоді, звичайно ж, будь-які спроби проявити агресію миттєво відслідковуються, з'являється можливість швидкого ухвалення власних рішень – вже сама така можливість знижує градус конфлікту.

Працював парламентським кореспондентом «Молоді України», колумністом низки українських, російських, білоруських, польських, ізраїльських, латвійських газет та інтернет-видань. Також є засновником і ведучим телевізійної дискусійної програми «Політклуб», що виходить зараз в ефірі телеканалу «Еспресо». У російській редакції Радіо Свобода веде програму «Дороги до свободи», присвячену Україні після Майдану і пострадянському простору.

Сайт радіо «Свобода», 27 березня 2021 року

На світліні: під час акції «Наша армія – миру гарант, а Росія – окупант» у липні 1920 року; світлина – за посиланням: <https://proskuriv.khm.gov.ua/2020/07/30/%D0%BD%D0%B0%D1%88%D0%B0-%D0%B0%D1%80%D0%BC%D1%96%D1%8F-%D0%BC%D0%B8%D1%80%D1%83-%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82-%D0%B0-%D1%80-%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D0%BA/>

П'ять українських фільмів отримали сім міжнародних нагород у 2020-2021 роках – Держкіно

П'ять українських стрічок отримали міжнародні нагороди у 2020-2021 роках, повідомило Державне агентство України з питань кіно у відповідь на запит радіо «Свобода» «У 2021 році фільм Ірини Цілик «Земля блатитна, ніби апельсин» отримав нагороду Cinema Eye Honors 2021 у категорії Spotlight Award», – йдеться у відповіді відомства.

У 2020 році міжнародні нагороди отримали п'ять картин, серед них і цього річчя іпереможець: «Земля блатитна, ніби апельсин» Ірини Цілик – «Приз за найкращу режисуру» в конкурсі світового документального кіно на Кінофестивалі незалежного кіно Санденс; «Погані дороги» Наталії Ворожбит – відзнака за кращу новаторську (іноваційну) картину у секції «Тиждень критики» на 77-у Вінеційському міжнародному кінофестивалі; «Із зав'язаними очима» Тараса Дроня – «Найкращий фільм» конкурсної програми Competition 1-2 на 36-у Варшавському міжнародному кінофестивалі; «Тільки Диво» Олени Каретник – Міжнародний кінофестиваль для дітей та юнацтва «WonderFest» у Румунії в номінації «Краще візуальне рішення та операторська робота»; «Цей дощ ніколи не скінчиться» Аліни Горлової – «Найкращий фільм» конкурсної програми First Appearance на Міжнародному кінофестивалі документального кіно в Амстердамі, а також нагороду «За найкращий повнометражний фільм» на фестивалі Festival dei Popoli у Флоренції.

Держкіно профінансував 41 фільм у 2020 році. Із 2007-го по 2020 рік було профінансовано 470 стрічок. У прокат в 2021 році вийшли п'ять українських фільмів, а в 2020 році – 28 картин.

Сайт радіо «Свобода», 26 березня 2021 року

Адреса: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-pjat-ukr-filmiv-otrymaly-sim-nagorod/31170666.html>

ЛІТЕРАТУРНА

СВІТЛА КРИНИЦЯ

СТОРІНКА

ЦЬОГО РАЗУ на нашій літературній сторінці – матеріал про надактуальну для українців книгу Сергія Плохія під внутрішньосторінковою рубрикою «Книги про важливе» на базі інтерв'ю цього автора, яке він дав у 2017-му році «Голосу Америки», а також – есей Сергія Зінченка.

Книги про важливе

Як росіяни вирішили, що походять з Києва, та що з цим робити українцям – гарвардський історик Сергій Плохій

Директор Інституту українських досліджень та викладач історії Гарвардського університету, колишній киянин Сергій Плохій видав уже другу книгу, присвячену українській історії для закордонної аудиторії за останні два роки. Перша, «Брама Європи: Історія України», є викладом української історії з найдавніших часів і до анексії Криму та російської агресії в Україні. Друга, «Утрачене царство», фокусується на складному процесі самоідентифікації російської нації та ролі, яку відігравали в цьому українці. Саме про ці процеси веде чата та кореспондент «Голосу Америки» Тетяна Ворожко поспілкувалася з істориком Сергієм Плохієм у студії Української служби «Голосу Америки». Сергій Плохій починає книгу зі сцени встановлення пам'ятника київському князеві Володимирі на центральній площі у Москві. Чому Путін це робить? – задається він питанням. Одне з можливих пояснень є претензії на частину історії, яку Україна вважає своєю, говорить він. У Москві «згадали» про київське походження лише наприкінці 14-го століття

Тетяна Ворожко: Коли ця ідея власне виникла? Адже я так розумію, що під час татаро-монгольського ярма, люди, які жили тоді в Московському улусі, не думали, коли ж вони можуть возз'єднатися зі своїми «братями» на півдні.

Сергій Плохій: Ви абсолютно праві. Але, як тільки монгольська влада почала занепадати, Москва почала об'єднувати руські землі. І їхньою головною ціллю було встановити контроль над Новгородом. Для того, щоб претендувати на Новгород, почали казати, що московська династія походить з Києва. Мовляв, оскільки Київ мав усі права на руські землі, то і Москва має ці права. Отже про київське походження у Москві згадали наприкінці 14-го століття. Спочатку мова йшла виключно про правлячу династію. Коли росіяни у 18-му - на початку 19 століття починають думати в категоріях нації, з'являється ідея про російську націю або російський народ, який включає росіян, українців і білорусів. І частина київської історії вже автоматично вбудована в цей міф. І власне її запроваджують в російський історичний простір саме українці, вихованці Києво-Могилянської академії. Феодан Прокопович, наприклад, один з провідних ідейних дорадників Петра Першого, переїздить у Санкт-Петербург з цією ідеєю. Спочатку він думає про Росію в рамках Києва і території навколо Києва, а потім накладає її на цілу Російську імперію. Так що вклад наших малоросіян у формування імперії, імперської ідеології важко переоцінити. І це частина нашої спадщини, з якої ми маємо собі дати раду.

Т.В.: Українська еліта, українська інтелігенція робила блискавичну кар'єру в Російській імперії.

С.П.: Це цілком конкретне століття,

коли це відбувалося, - 18-е століття. І останнім таким виразним прикладом подібної кар'єри є Микола Гоголь. А на Миколі Гоголі єдиний розвиток кар'єри – тільки імперський шлях – припиняється. І наступна велика культурна фігура, яку продукує Україна, - Шевченко вже абсолютно антиімперський. Він не думає в категоріях загального російського народу, російської нації.

Т.В.: А до цього моменту імперський шлях був для України безальтернативним?

С.П.: Майже безальтернативним, бо після знищення Гетьманщини культурні сили, які там існували, фактично втратили культурно-інституційне середовище розвитку. І ми бачимо серед перших засновників російських журналів як раз інтелігенцію Гетьманщини. Вони надзвичайно активні в російському культурному середовищі. Київ перестає бути культурним центром. І ці люди переїжджають у Санкт-Петербург. Коли Катерина запроваджує права дворянства, де можна вже не служити, центр російського культурного інтелектуального руху переноситься знову в Україну, бо ці люди можуть сидіти в себе на хуторах і писати, продукувати і відтворювати українську історію.

ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНОЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ – НАДЗВИЧАЙНО УСПІШНИЙ ПРОЦЕС

Т.В.: Коли я читала Ваші та книги інших істориків, мене ось що дивувало: циркуляр Валуєва, Емський указ, інші заходи забороняють повністю розвиток української літератури, фактично – самоідентифікації та нації. Тим не менш українська нація все-таки розвивається, її література й мова. Яким чином? Чи це говорить про силу української культури чи неефективність методів російської влади з її придушення?

С.П.: Це дуже добре запитання, бо 90% часу ми задаємо собі запитання, чому ми такі нещасні, чому ми не зробили це і так далі? Я хотів би подібне запитання додати до Вашого: як Україні вдалося стати незалежною державою, коли перший маніфест незалежності з'являється тільки на початку 20-го століття? Це надзвичайно успішний процес в історично короткій період часу по відношенню до однієї з найсильніших країн у світі, супер-держави, якою була Російська імперія, а потім – Радянський Союз. А причин цьому кілька і одна з них – те, що Україна не існувала в рамках однієї держави. Була ще Галичина. Тобто інтелектуальні сили (які були на території Російської імперії), той же Нечуй-Левицький та інші почали друкуватися на Галичині. Білоруси цього не мали, і ми бачимо, де їхній, так би мовити, національний проект знаходиться сьогодні. Інша причина - імперія тільки забороня-

ла, вона не була здатна запропонувати якийсь інший привабливий, інтелектуальний продукт.

РОСІЯНИ ШУКАТИМУТЬ МЕЖИ РОСІЇ ПОЗА МЕЖАМИ РФ, ПОКИ ЇХ НЕ ЗУПИНИШ

Т.В.: Як історичні міфи вплинули на те, що почалася війна на сході України?

С.П.: Це фактор, про який написана ця книжка. Це уявлення про існування великої російської нації, східнослов'янського народу, частиною якого є українці, коли Путін говорить, що росіяни і українці – один народ. І на початку війни понад 60% росіян вважали

так само. Вони думають в категоріях нації 19-го століття. Росіяни рухаються в постімперський світ з ідеєю великодержавності, але також намагаються зрозуміти, де є межі російськості. Звідси «руський мир». І поки українці, білоруси не скажуть і дуже ствердно, як це робить сьогодні Україна, що ми, може, є частиною спільних історичних чи культурних процесів, але думаємо про себе інакше, у нас лояльність до інших цінностей та інституцій, росіяни продовжуватимуть шукати межі Росії поза межами Росії.

Т.В.: Чи зможуть росіяни подолати «залежність» від України коли-небудь?

С.П.: Так, але для цього потрібний час. Для покоління, яке сьогодні при владі, розпад Радянського Союзу - найбільший шок в їхньому житті, вони живуть з цим. Радянський Союз пройшов шлях від супердержави до повного розвалу за 5 років. Психологічно дуже важко сприйняти це як закономірність. Османська імперія розпадалася протягом двох-двох з половиною століть. Змінювалися покоління, відбувалася адаптація. В Росії фактично тільки зараз починають змінюватися покоління. Але в Україні, справді, це розлучення відбулося набагато швидше. І одна з причин - те, що українці ніколи не думали, що їхні початки є в Москві, коли росіяни до цього продовжують думати, що їхні початки є в Києві.

Т.В.: Якщо прибрати всі історичні легенди, то що залишиться? Хто вони - росіяни?

С.П.: Сьогодні Росія намагається з цим визначитися. Я почав книгу з пам'ятника Володимира. Камінь, який був закладений в його основу, був привезений з Криму. Аргумент тепер такий – Росія хрестилася, не в Києві, а в Криму. Ще один з напрямів трансформації легенди - те, що початок Росії не в Києві, а в Новгороді. Російський фільм «Вікінг» пов'язує початок Росії зі Скандинавією. Росія переформатує свою міфологію, але це тільки початок.

Тетяна ВОРОЖКО, старша редакторка Української служби «Голосу Америки», ведуча, журналістка і продюсерка. сайт «Голосу Америки», 28 листопада 2017 року;

<https://ukrainian.voanews.com/a/plohi-lost-kingdom-1/4139962.html>

ЗАСЯЙМО СОНЦЮ НАЗУСТРІЧІ!

(Есей про нагальне)

Відпочинок найближчим часом нам не загрожує. Бо треба ж і українцям шукати вихід із темряви невідомості й турбулентності, яка накрила все людство. Але реальність темряви – не тільки у новій руйнівній пандемії і не тільки у війні. Вона – глибше: у образі безвиході.

ДОВОЮВАЛИСЬ...

Чим протягом останніх двох століть переймалося людство? – Воювало саме з собою за природні багатства.

Для чого воювало, спитаєте? – А для того, аби підкорити собі цілу масу сусідів і диктувати переможеним свої умови.

Для чого ж переможці використовували ті захоплені природні багатства і масу переможених? – Та для того, аби готувати нові війни з метою захоплення ще більше природних запасів і для зростання «слухняного стада переможених».

Тож, виходить, що самі довоювались, а тепер не знаємо, що робити з новим, невидимим, ворогом, підозрюючи, що він такий – далеко не останній, чи не так?

САМІ «НАЦАРСТВУВАЛИ»

«Цар природи» – так ми у масі своїй і досі уявляємо роль людини на планеті посеред іншої природи. Звідси – і суто «царське» ставлення до «тієї іншої», забуваючи при цьому, що ми – всього лише її частиночка. Але скільки ж всього ця «частиночка» наруйнувала?! – Не злічити. А тим часом купи сміття в результаті накопичення відходів нашої життєдіяльності все вищають. І в тих купах – усе більше штучного: того, чого в живій природі не було, бо ми створили його самі: «нацарствували».

3. «НОВОАД» – ЦЕ ВИПРОБУВАННЯ

Якщо початок російсько-української війни об'єднав і згуртував більшість українців, то пандемія коронавірусної інфекції Ковід-19 – роз'єднала, нагнавши страху. Не очі в очі, а дистанційно (НОВОАД – по перших літерах) – так можна означити цю нову реальність, яка постала в такій формі знайденого захисту від ураження коронавірусом. Тож ось тепер, коли значно поменшало ігрищ у навколишній живій природі, маємо можливість глибше замислитися над тим, що ж ми натворили-напаксудили на Землі. Це таке випробування для нас, аби визначитися, що ж робити далі. Хоч паразитування людини на, здавалось би, беззахисному тілі планети все триває і триває...

Будемо панувати чи – паразитувати?

Яким же пам'ятним і близьким-близьким (до глибин самого серця) став для нас, українців, Державний Гімн України від часів Майдану 2013-2014 років! Та чи справді ми у масі своїй хочемо панувати «у своїй сторінці», про що у ньому стверджується? Бо ні, не згинуть «наші воріженьки, як роса на сонці», коли ми не будемо жити у злагоді, у гармонії з природою. Не згинуть, коли (як і вони, «воріженьки») з усіх сил ратимемо ту умовну гілку (цілу планету), на якій живемо! Бо вона ж – зовсім не беззахисна. А значить – не довго ще терпітиме бездумне паразитування на її багатствах, на її надрах. Панувати ж – це намагання бути не пихатим паразитом і не гвинтиком-віконавцем штибу більшовицького «пролетарія» з минулого, а паном, господарем. Тому маємо не тільки на словах, а і в реальності панувати «у своїй сторінці».

СВІТЛО ЛЮБОВІ ПЕРЕМОЖЕ

А звідки у нас образ паніки і безвиході з'явився в умовах пандемії? Мабуть, виріс і постав новою реальністю із самих наших душ, які все бачать і відчувають. Адже не «воріженьки» паразитують на нашій землі, а ми самі. Тож із глибин підсвідомості і йде підказка: «Доки не пізно, зупиніться, погляньте на світло любові! Не вбивайте самі себе!».

Та чи багато з нас розуміє сьогодні, що то є таке: світло любові? Бо приземлений розум сірої руйнівної маси взяв собі за життєвий парол словосполучення «що почомом?», а за критерій свого успіху на життєвому шляху – суму грошей у себе на банківському рахунку або їх кількість у таємно закопаній банці десь на городі. Для такого приземленого світосприйняття і нескінченне море сяючих зірок на небі – як непотріб, як сміття, бо «за них же нічого не купиш».

А творці і романтиків бездумні руйнівники усе частіше називають «невеликовними мрійниками» або «людьми не от міра сего, сумашедшими», а себе – «реалістами». – Тобто лише вони, пихаті й успішні «реалісти», які ходять з калькуляторами і образами руїни в своїх головах, знають, якою має бути людина.

Але сонце все одно розпочинає кожен день своїм гарячим світлом любові: дарунком для продовження життя Тож краще засяймо щедрими сонечками наших гарячих сердець йому назустріч, а не будемо рахувати в голові, скільки й кому залишилось жити! Сонце саме розбереться. Важливо не стати тією рососою, наповненою різними паразитами, і – не зраджувати проспіваному у словах клятви.

Сергій ЗІНЧЕНКО, м Кривий Ріг
Фото автора

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник – ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідectво про державну реєстрацію № 2162 – 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73, 050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Микола КОРОБКО (голова об'єднання), Олександр ЧИЖИКОВ. Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі на місяць. Комп'ютерна верстка Л. ВЕРЬОВКИ.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів. Редакція не рецензує і не повертає рукописи. За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газета, починаючи з числа 13 (81), у друкованому вигляді не виходить.